

SGF
STUDIO
GALERIJE
FORUM

30. 3 – 20. 4. 1982.

ŽELJKO LAPUH

Slike i crteži Željka Lapuha djeluju na promatrača na nekoliko načina: posebnim elementima pripovijedanja, subjektivnom atmosferom i sustavom psihičkih/plastičkih znakova, konstantama (i novostima) u izrazu i rukopisu. U svakom trenutku osjećamo istodobnost djelovanja svih čimbenika, njihovu sposobnost da nas dovedu do praga stila, zajedničkog s velikom porodicom metafizičara i magičnih realista, ali osobno razrađenog pred svakim posebnim zadatkom i problemom. Na svojim većim kompozicijama sagradio je smiren svijet u nestvarnim prostorima u kojima gotovo nema dodira među likovima i predmetima; na manjim zapisima oslobodio je oko i ruku, zagledao se u prozračne visine u kojima stvari iščezavaju u nemiru i svjetlosti. Okrenuo se od banalnosti svakidašnjeg života, ukotvio u vremenu koje se ne mjeri i ne protječe: usamljen i melankoličan, hrabri igrač na trapezu mašte. Lapuh je slikar koji razmišlja i gradi, ali nije proračunati konstruktor geometrijskih formula i poučaka: magija i mistika unutarnjeg života

njegov je osnovni pokretač a svođenje na bitno temeljni smjer kretanja. Nestvarna (ili samo prikri-vena) rasvjeta ističe plastičnost likova, gravitacija i ravnoteža elementata pažljivo je prostudirana, tišina i nepokretnost prevladane su atmosferom, oživljavanjem prostora i dijagonalnim gibanjem što stremi izvan okvira slike. Imam dojam da Lapuh dugo i promišljeno gradi svoje kompozicije, čak i onda kada one djeluju poput spontane, trenutne improvizacije. Zasniva ih na jasnom, tektoničkom ritmu u kome često nekoliko likova zatvara jedinstven oblik i volumen a tonsku sukladnost ostvaruje nizanem i razlaganjem srodnih kromatskih vrijednosti: tijelo i sjena dvije su strane istoga lica, istog predmeta. Likovi su ovdje, kao i ranije, uglavnom lutke, manekeni i čunjevi sa zanemarenim individualnim značajkama a slikar ih u svakom trenutku dovodi u različite situacije i odnose. Pred nama se zbiva dvostruko sažimanje: oblici su modelirani elementarnim, gotovo kiparskim postupkom a radnja se otklanja od priče i ilustrativnosti, karakterističnih oznaka ranijih Lapuhovih radova. Na njegovim crtežima i gvaševima pojavljuju se likovi što polijeću, masa gubi na težini i pretvara se u energiju i zračenje. Sve što je teško postaje lagano, sve što je daleko postaje neposredno i blisko, dosegnuto snom i slutnjom, pogledom i rukom koja gradi nove svjetove.

Pored likova i skupina Lapuha zanima i imaginarni krajolik u kome njegova lica obitavaju. Naznačene pojedinosti pejzaža pojačavaju dojam pokreta u prostoru, grade simboličku pozornicu na kojoj slikar režira svoja zbivanja, preobražava stvarno u nestvarno i nestvarno u stvarno. Između snova i života on je povukao znak jednakosti, uvjeren da je bajka koju priča istinita i trajna. Pred nama je uzbudljivi dnevnik koji dramatiku raspolože-

nja ili događanja ističe sukobom crnine i bjeline, gustim spletom linija što će biti nadvladane tek prazninom i daljinom, beskrajem i nedogledom. Brzina i neposrednost zapisivanja u skladu je sa slikarevom željom da naglasi kretanje i perspektivu, da omogući likovima oslobođenje od svega što ih je sputavalo, vezalo uz zemlju i uz stalno mjesto postojanja. Crtež kod Lapuha obično sugerira i tonski odnos a kromatska rješenja sagrađena su na jasnom i jezgrovitom crtežu: krajnosti se dodiruju, suprotnosti uvijek nadopunjuju. Sve veću važnost dobiva sam materijal (papir, boja, tuš, olovka) koji se više ne povlači pred učinkom iluzije već upozorava na vlastitu prisutnost i posebnost. I na slikama malih formata očigledan je osjećaj za monumentalno. Lapuha privlači sama jezgra stvari, njihova sposobnost da se pretvore u znak što paralelno nosi informacijski i doživljajni naboj. U njegovoj se svijesti rađaju oblici što se počinju ponašati po vlastitim zakonitostima, a upravo ispitivanje odnosa i preobrazbi oblika jedan je od osnovnih zadataka ovoga slikarstva. Mase se dodiruju i prožimaju, približavaju ili udaljuju a njihovim gibanjem polučeni su ritam kompozicije, obogaćeni su zadržanim prosijavanjem podloge ili treperavom fakturom slobodnije oslikanih površina. I pored stanovitih dramatike kod Lapuha nema grubljih odnosa niti zvukova, s njim se sluša sjetna glazba suptilnih i lirskih ugođaja, ostvarena visokom kulturom slikarske izvedbe. Srodan dojam postignut je i na crtežima, čak i onim posve nepretencioznim. Svaki prizor dopunjen je drugim koji mu je srodan, svaka je slika isječak iz jednog neprekidnog niza, fiksirani trenutak što se opredmećuje u mišljenju i djelu. Zbog toga ove zapise promatramo (i doživljavamo) kao cjelinu, kao bogati slikopis umjetnikove mašte i stvaralačke strasti.

ŽELJKO SABOL

BIOGRAFIJA:

Željko Lapuh rođen je u Splitu, 27. svibnja 1951. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Zagrebu. Diplomirao je slikarstvo 1976. god. na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu kod prof. Šime Perića. Od 1976. do 1980. godine suradnik je Majstorske radionice prof. Ljube Ivančića i prof. Nikole Reisera. Živi i radi u Zagrebu, B. Domany 8, tel. 314-563.

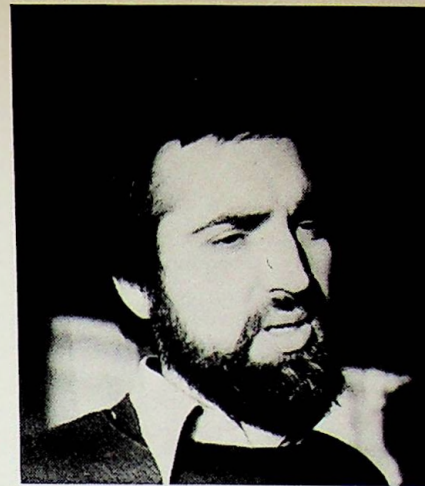
SAMOSTALNE IZLOŽBE:

- 1980. Salon galerije Karas – HDLUZ, Zagreb
- 1981. Galerija Vladimir Nazor, Zagreb
Galerija Politeo, Stari Grad Faros
Galerija Gibu, Zagreb
- 1982. Studio Galerije Forum, Zagreb

Željko Lapuh od 1976. god. do danas sudjelovao je na preko četrdeset skupnih, mahom reprezentativnih i selekcioniranih izložaba u Zagrebu, Splitu, Rijeci, Beogradu, Varaždinu, Karlovcu, Gospiću, Tuzli, Zaboku, Cetinju i Nikšiću.

NAGRADE:

- 1977. Otkupna nagrada RTZ na 9. salonu mladih, Zagreb
- 1980. Otkupna nagrada RSIZ u oblasti kulture SR Hrvatske na 11. zagrebačkoj izložbi jugoslavenske grafike, Zagreb

KATALOG

1. ZAGRLJAJ
I—VI gvaševi na listu, 50 x 35 cm
2. IGRE NA PIJESKU
I—IV gvaševi na listu, 50 x 35 cm
3. IGRE NA PIJESKU
I—II gvaševi na listu, 70 x 50 cm
4. MORSKI ZAPISI
I gvaševi na listu, 70 x 50 cm
5. MORSKI ZAPISI
I—II gvaševi na listu, 50 x 35 cm
6. SUNČANI KRAJOLIK
I gvaševi na listu 70 x 50 cm
7. SUNČANI DANI
I—II gvaševi na listu, 70 x 50 cm
8. VJETROVITI DANI
I—VI gvaševi na listu, 50 x 35 cm
9. NA RUBU NEBA
I—IV gvaševi na listu, 50 x 35 cm
10. NA RUBU NEBA
I—IV gvaševi na listu, 70 x 50 cm
11. NEMIR
I—II gvaševi na listu, 50 x 35 cm
12. SKOK
I—II gvaševi na listu, 70 x 50 cm
13. SNOVI IZA ZIDA
I—VI gvaševi na listu, 50 x 35 cm
14. ODLAZAK
I—II gvaševi na listu, 70 x 50 cm
15. OSTACI VITEZA
I—IV gvaševi na listu, 50 x 35 cm
16. OČEKIVANJE
I—II gvaševi na listu, 70 x 50 cm
17. ZBOR
I gvaševi na listu, 70 x 50 cm

STUDIO GALERIJE FORUM – CENTAR ZA KULTURU I INFORMACIJE ZAGREBA
Preradovićeva 5/II

Izdavač: STUDIO GALERIJE FORUM – CENTAR ZA KULTURU I INFORMACIJE ZAGREBA, PRERADOVIĆEVA 5; *Za izdavača:* DUŠKO PAVLOVIĆ; *Urednik kataloga:* MAJA HUNJAK; *Grafičko oblikovanje:* ANTE KUDUZ; *Tehničko uređenje:* MIRNA KREŠIĆ; *Fotografije:* TIHOMIR BERITIĆ; *Tisak plakata:* ŽELIMIR BAKOVIĆ - FOTOGRAFIČKI ATELIER CENTRA ZA KULTURU I INFORMACIJE ZAGREBA, N. TESLE 16; *Umnožavanje:* KREŠIMIR ŠTEFANOVIĆ; *Naklada:* 400 komada; *Izdanje* 1982. ;